

การศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูศิลปศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

นางปาริชาติ วรมิษฐ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาตรี สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-868-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16415640

A STUDY OF INSTRUCTIONAL SUPERVISORY NEEDS OF ART EDUCATION TEACHERS
AT THE LOWER SECONDARY EDUCATION LEVEL IN SCHOOLS UNDER
THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION,
BANGKOK METROPOLIS

MRS. PARICHAT VORAMIST

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-633-868-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูศิลปศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา

กรุงเทพมหานคร

โดย

นางปาริชาติ วรมิศรี

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์

Nunt B.-

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ อุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

H. Khuan.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เสงี่ยม)

อ.บุญสวัสดิ์.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

ใจทิพย์ ใจธรรม.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ ใจธรรม)

ปาริชาติ วรมิทร์ : การศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูศิลปศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร
(A STUDY OF INSTRUCTIONAL SUPERVISORY NEEDS OF ART EDUCATION
TEACHERS AT THE LOWER SECONDARY EDUCATION LEVEL IN SCHOOLS
UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION,
BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, 216 หน้า.
ISBN 974-633-868-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูศิลปศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ในด้านหลักสูตร
ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยจำแนกเป็น 3 สาขาวิชา ได้แก่
สาขาวิชาทัศนศิลป์ สาขาวิชาดนตรี สาขาวิชานาฏศิลป์ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสำรวจความรู้ความเข้าใจ
ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 509 ฉบับ ได้รับคืนฉบับสมบูรณ์ จำนวน 433 ฉบับ
คิดเป็นร้อยละ 85.07 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าตัวกลางเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน แล้วนำมาหาระดับความต้องการการนิเทศการสอนของครูศิลปศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า

ครูศิลปศึกษาในแต่ละสาขาวิชามีความต้องการการนิเทศการสอน อยู่ในระดับปานกลาง
ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บริหารการศึกษา

ภาควิชา .....
สาขาวิชา ..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C741888 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT
 KEY WORD: INSTRUCTIONAL SUPERVISORY / ART EDUCATION

PARICHAT VORAMIST : A STUDY OF INSTRUCTIONAL SUPERVISORY NEEDS
 OF ART EDUCATION TEACHERS AT THE LOWER SECONDARY EDUCATION
 LEVEL IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL
 EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF.
 VALAIRAT BOONSWASDI, 216 pp. ISBN 974-633-868-4

The purpose of this study was to study of instructional
 supervisory needs assessment of art education teachers at the lower
 secondary education level in schools under the Jurisdiction of Department
 of General Education, Bangkok Metropolis, concerning curriculum, learning
 and teaching management, measurement and evaluation in 3 areas : visual
 art, music, drmatic art.

Five hundred and nine copies of questionnaires were sent, four
 hundred and thirty-three copies or 85.07 percent were completed and
 returned. Data was analyzed by using percentage, arithmetic mean and
 standard diviation.

Research findings were as follows :

Most of the art education teachers' supervisory needs were at
 the moderate level concerning curriculum, learning and teaching
 management, measurement and evaluation.

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา
 สาขาวิชา..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
 ปีการศึกษา..... 2538

ลายมือชื่อนิสิต..... *[Signature]*
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *[Signature]*
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

ภิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้คำปรึกษา ตรวจ แก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ ตลอดจนดูแลเอาใจใส่เสมอ จึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรชอด ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เขื่อนรัตนหงษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาให้ข้อวิจารณ์และเสนอแนะอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหมวดวิชาศิลปศึกษาและครูศิลปศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 และกรุงเทพมหานครที่กรุณาให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือและตอบแบบสำรวจ ความรู้ความเข้าใจในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้อนุมัติทุนสนับสนุนในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบพระคุณ คุณบรรจง โคชนันท์ คุณเทียนพร วงศ์หอม และเพื่อน ๆ นิสิตภาควิชาบริหารการศึกษารุ่น 32 ทุกท่าน ที่คอยให้กำลังใจและสนับสนุนช่วยเหลือจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปาริชาติ วรมิสร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความหมายของการนิเทศการศึกษา.....	11
ความหมายของการนิเทศการสอน.....	13
ความจำเป็นในการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอน.....	14
ผู้มีส่วนนิเทศกับการนิเทศการศึกษา.....	15
ความหมายของความต้องการ.....	16
ประเภทของความต้องการจำเป็น.....	17
การประเมินความต้องการและวิธีการศึกษาความต้องการ.....	19
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่จำเป็นของครูศิลปศึกษา.....	22
ด้านหลักสูตร.....	23

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2	ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	32
	ด้านการวัดผลและประเมินผล.....	56
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	62
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	73
	ประชากรที่ศึกษา.....	73
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	73
	การสร้างเครื่องมือ.....	74
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
	สภาพภาพของผู้ตอบแบบสำรวจความรู้ความเข้าใจ.....	81
	ความรู้ความเข้าใจของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ สาขาวิชาดนตรี สาขาวิชานาฏศิลป์ ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล.....	87
	ความต้องการการนิเทศการสอนของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ สาขาวิชาดนตรี สาขาวิชานาฏศิลป์ ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล.....	114
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	143
	สรุปผลการวิจัย.....	144
	อภิปรายผลการวิจัย.....	155
	ข้อเสนอแนะ.....	163

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	166
ภาคผนวก.....	174
ประวัติผู้เขียน.....	216

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	คำร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจความรู้ความเข้าใจ.....	81
2	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล.....	88
3	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชาดนตรี ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล.....	89
4	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชานาฏศิลป์ ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล.....	90
5	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยภาพรวม.....	91
6	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ ในด้านหลักสูตรพิจารณาเป็นรายข้อ.....	92
7	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชาดนตรี ในด้านหลักสูตรพิจารณาเป็นรายข้อ.....	94
8	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชานาฏศิลป์ ในด้านหลักสูตรพิจารณาเป็นรายข้อ.....	96
9	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต จำแนกตามสาขาวิชา ในด้านหลักสูตรพิจารณาเป็นรายข้อ โดยภาพรวม.....	98

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ ในด้านการจัดการเรียนการสอน.....100
11	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชาดนตรี ในด้านการจัดการเรียนการสอน.....103
12	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชานาฏศิลป์ ในด้านการจัดการเรียนการสอน.....106
13	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ ในด้านการวัดผลและประเมินผล.....108
14	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชาดนตรี ในด้านการวัดผลและประเมินผล.....110
15	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชานาฏศิลป์ ในด้านการวัดผลและประเมินผล.....112
16	ค่าเฉลี่ยความต้องการการนิเทศการสอนของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล.....115
17	ค่าเฉลี่ยความต้องการการนิเทศการสอนของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชาดนตรี ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล.....116
18	ค่าเฉลี่ยความต้องการการนิเทศการสอนของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชานาฏศิลป์ ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล.....117

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
19	ค่าเฉลี่ยความต้องการการนิเทศการสอนของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยภาพรวม.....118
20	ค่าเฉลี่ยความต้องการการนิเทศการสอนของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ ในด้านหลักสูตรพิจารณาเป็นรายข้อ.....120
21	ค่าเฉลี่ยความต้องการการนิเทศการสอนของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชาดนตรี ในด้านหลักสูตรพิจารณาเป็นรายข้อ.....122
22	ค่าเฉลี่ยความต้องการการนิเทศการสอนของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชานาฏศิลป์ ในด้านหลักสูตรพิจารณาเป็นรายข้อ.....124
23	ค่าเฉลี่ยความต้องการการนิเทศการสอนของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต จำแนกตามสาขาวิชา ในด้านหลักสูตรพิจารณาเป็นรายข้อ โดยภาพรวม.....126
24	ค่าเฉลี่ยความต้องการการนิเทศการสอนของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ ในด้านการจัดการเรียนการสอน.....128
25	ค่าเฉลี่ยความต้องการการนิเทศการสอนของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชาดนตรี ในด้านการจัดการเรียนการสอน.....131
26	ค่าเฉลี่ยความต้องการการนิเทศการสอนของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชานาฏศิลป์ ในด้านการจัดการเรียนการสอน.....134
27	ค่าเฉลี่ยความต้องการการนิเทศการสอนของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ ในด้านการวัดผลและประเมินผล.....137
28	ค่าเฉลี่ยความต้องการการนิเทศการสอนของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชาดนตรี ในด้านการวัดผลและประเมินผล.....139
29	ค่าเฉลี่ยความต้องการการนิเทศการสอนของครูศิลปศึกษาที่สอนวิชาศิลปะกับชีวิต สาขาวิชานาฏศิลป์ ในด้านการวัดผลและประเมินผล.....141